

Actieplan Toegankelijk Stemmen

Merkbaar minder drempels bij verkiezingen

Voor meer dan 2 miljoen Nederlanders gaat stemmen niet vanzelf. Sommige mensen hebben een lichamelijke beperking. Denk aan iemand in een rolstoel of iemand met een blindengeleidehond. Er zijn ook veel andere kiezers die problemen ervaren bij het stemmen. Denk aan mensen die moeite hebben met lezen, mensen met een (licht) verstandelijke beperking of mensen met dementie. Het actieplan Toegankelijk Stemmen heeft als doel dat ook deze groepen makkelijker kunnen stemmen.

Met de uitvoering van het actieplan werken het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Kiesraad, de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport samen aan bewustwording en toegankelijke verkiezingen. En daarmee aan de uitvoering van het VN-verdrag Handicap. Deze uitvoering is gestart richting de Tweede Kamerverkiezing 2021 en wordt met onderstaande punten verder uitgevoerd richting de Gemeenteraadsverkiezingen 2022.

Samen willen wij:

- ✓ de toegankelijkheid van de stemlokalen verbeteren.
- ✓ informatie geven over stemmen die beter te begrijpen is voor iedereen.
- ✓ leden van het stembureau beter informeren.
- ✓ dat politieke partijen begrijpelijk spreken en schrijven in hun verkiezingscampagne.

Om dit voor elkaar te krijgen, gaan we in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2022 aan de slag met onderstaande punten.

Toegankelijke stemlokalen

- Met de checklist toegankelijkheid kunnen gemeenten hun stemlokalen controleren aan de eisen voor toegankelijkheid. We vragen gemeenten deze checklist te gebruiken voor alle stemlokalen.
- We organiseren een simulatie van een verkiezingsdag met ervaringsdeskundigen. Hierdoor krijgen gemeenten inzicht in welke belemmeringen kiezers (met een beperking) ervaren. We stimuleren het gesprek hierover tussen gemeenten en ervaringsdeskundigen.
- We bieden gemeenten de gelegenheid om kennis en praktijkvoorbeelden met elkaar te delen over het toegankelijker maken van het verkiezingsproces. We moedigen gemeenten om kennis te delen over: de samenwerking met lokale ervaringsdeskundigen en het inrichten van stemlokalen die toegankelijk zijn voor kiezers met verschillende soorten beperkingen (zoals fysiek, zintuiglijk, verstandelijk, psychisch of chronische ziekte).

Toegankelijke informatie

- De kiezer kan informatie over de verkiezingen en de uitslag vinden op een centrale en logische plek. We maken daarvoor gebruik van de rijksoverheidssite www.elkestemtelt.nl en www.kiesraad.nl.
- De informatie op de websites is toegankelijk; het platform www.waarismijnstemlokaal.nl wordt door gebruikers getest.
- Kiezers kunnen online een vervangende stempas of een schriftelijke volmacht aanvragen. We zorgen dat de documenten die hiervoor nodig zijn, digitaal toegankelijk zijn.
- We ontwikkelen voorbeeldbrief(ven) voor gemeenten in duidelijke taal met informatie over verkiezingen.
- We werken samen met belangenorganisaties om zoveel mogelijk kiezers te bereiken en om te zorgen dat de informatie op een toegankelijke wijze beschikbaar wordt gesteld.

Stembureauleden

- In de instructie aan stembureauleden blijven we aandacht vragen voor de toegankelijkheid van stemlokalen en hoe stembureauleden daaraan kunnen bijdragen. Dit doen we onder andere door filmpjes over toegankelijkheid op te nemen in de instructie.
- Voor stembureauleden is een actielijst toegankelijkheid beschikbaar. Hierin staat hoe zij op de verkiezingsdag kunnen zorgen voor een toegankelijk stemlokaal. We brengen de actielijst via de gemeenten opnieuw onder de aandacht en besteden er aandacht aan in de instructie.

Politieke partijen

- We roepen politieke partijen via de gemeenten op om op een toegankelijke manier te communiceren. Denk hierbij aan politieke programma's in duidelijke taal, in debatten en in hun communicatie richting de kiezer. Hierbij helpen wij door tips voor toegankelijke communicatie beschikbaar te stellen.

Initiatiefnemers

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De onderstaande (belangen)organisaties ondersteunen het initiatief van dit actieplan en dragen met hun kennis en ervaring actief bij aan de uitvoering van de actiepunten.

Kennis over Zien

Alzheimer Nederland

Vereniging
gehandicaptenzorg
Nederland

Iederin

LFB

VIVIS

Visio

Oogvereniging

Accessibility

Stichting
Lezen en
Schrijven

ProDemos

STRAS